

EDINOST

Glasiló Slovenskega političnega društva za Primorsko

»V edinioti je moč.«

»EDINOST« izhaja 2 krat na teden vsako sredo in soboto o poludne. Cena za vsó leto je 6 gld., za polu leta 3 gld., za četrt leta 1 gld. 50 kr. — Posamezne številke se dobivajo pri uredništvu in v tračkah v Trstu po 5 kr., v Gorici in v Ajdovšini po 6 kr. — Naročnice, reklamacije in inserate prejema Upravništvo, via Torrente, »Neva tiskarna«.

Val dopisi se pošiljajo Uredništvu »via Torrente« Nuova Tipografia; vsak mora biti frankiran. Rokopisi brez posebne vrednosti se ne vračajo. — Inserati (razne vrste naznani in poslanice) se zaračunijo po pogodbi — prav cenó; pri kratkih oglaših z drobnimi črkami se plačuje za vsako besedo 2 kr.

Novošegni oderuhi.

Italijanski list «Il Soldo» je pod naslovom «I moderni usurai» prinesel enak članek, katerega je narokoval pisec teh vrst, in ker je stvar za Slovence na deželi še skoro bolj važna, nego za Italijane, zato je potrebno, da tudi mi naše čitatelje seznanimo s to filoksero nove baže, da se je bo znalo naše ljudstvo varovati, še predno začne izpodjedati zdravi temelj, na katerem je zidano gospodarstvo našega kmeta.

Postava proti oderuhom je vsaj nekoliko omejila oderuštvo z denarjem; oderuhi so se vsaj nekoliko ustrašili in niso več tako drzni; ali vsaka postava ima skrivna vratca, skoz katera se morejo rešiti prefriganci; ker torej lihvarstvo z denarjem ne gre več tako lahko, znašli so drug način, kako ljudi dreti; oderuhi so namreč postali trgovci in so pod to krinko postali še nevarnejši, nego so bili poprej, in s tem so zadeli še bolj največjega ubožca, nego je to bilo s posojevanjem denarja.

Uže kakih 10 let ovete neka trgovina na obroke (rate). Najprej se je počenjala ta kupčija le za podobe, in sicer le v mestih. Potem so začeli z urami in kinkalijami, a naposled je reč uže do tega prišla, da se prodaja zdaj na obroke celo vsakovrstna obleka in pohištvo.

To novošegno oderuštvo pa ni ostalo le v mestu Trstu ali Gorici, temuč s posebnim veseljem se je začelo širiti po deželi, posebno pa po naše okolici in po Krasu. Mi poznamo nekega moža, ki je menda iz Gorice sem prišel, ni sicer prijatelj duhovnov, pa ima vendar duhovsko ime; ta mož ima celo vrsto agentov, prav lačnih ljudi, ki niso za nobeno resno delo.

Takim agentom naloži navadno ob nedeljah eden ali dva vozička malovrednih podob, jako slabih oleografij, potem nekoliko kosov kotonine,

kambrika itd., in jih pošlje v Tržaško okolico. Tam hodijo ti ljudje od hiše do hiše in ponujajo kmetom malovredno blago za samo zlato. Ali kmet pravi, da nema denarja, na kar mu agent začne na dolgo in široko pridigati, da denarja ni treba; on da blago brez denarja, plačal bode vsak mesec malenkost od 50 soldov ali 1 gld. in ne bode niti znal da je kaj plačal, blago mu pride, kakor darovano. Kmetu in delalcu, ki navadno ne razpolaže nad velike svote, dopadajo se taki predlogi in kupčija je kmalo sklopljena. Navadni človek vzame navadno več blaga, nego ga potrebuje, on si priskrbi slik, pohištva in obleke in se mu ne zdi dosti, ako vzame recimo za f. 72 raznega blaga, saj bo to lahko plačal, namreč po 3 gld. na mesec. Kmeta in delalca posebno še zapelje na videz ugodni pogoj, da blago precej dobi v roke.

Ali kedar je kmet blago tako prejel, privleče agent iz žepa takozvano »škedo«, dolžno pismo, katero mora kmet, ali kedo drug zanj podpisati in za njim, ako treba še dve priči. S tem dolžnim pismom se kavec zaveže za se in svoje dediče, da bode mesečne obroke redno plačeval vsakega prvega dne meseca; ako pa bi z samo enim obrokom zaostal, potem da ima upnik pravico, svoto na enkrat terjati in precej eksekucijo napraviti na upnika premakljivo in nepremakljivo premoženje.

Treba pa tudi znati, da nevestni agentje navadno neukim kmetom kupne pogoje vse drugače tolmačijo, nego pa so tiskani na takozvanejški in jim obečajo, da jih bode prodajalec čakal do sodnega dne. Ali kako se vara ubogi kmet; kakor hitro zapade I. obrok, uže pride drug agent se škedo po denar. Kmet ga navadno nema, ne plača in se zanaša na dobrotu upnika prodajalca, kateri ga res morda par mesecev pri miru pušča, kar našemu kmetu posebno ugaja.

Kar naglo pa pride sodnijski sluga in prinese tožbo. Kmet se še zdaj dosti ne straši. Ali ko pride na narok, tam se le se prepriča, v kakih zanjkah se nahaja. Pred seboj ima nepreprošljivega upnika; sodba se konečno glasi, da dolžnik mora plačati in to v 14 dneh ves znesek nakrat.

To se ne zgodi, kmet bi zdaj rad plačeval v obrokih, pa vse zastonj; čez par mesecev se pri njem vrši rubež in cenitev. Ako ni zadosti premakljivega blaga, sede upnik na kako posestvo. Mej tem ko se vse to vrši, kde so uže cape, zaradi katerih se je kmetič zadolžil! Ni duha, ni sluha ni po njih. Ali nesreča je v hiši in kmet kolne proklete cape. Boben poje: prasec, krava gre iz hleva, včasih pa gre tudi malo posestvo rakom zvižgat.

Zgodi se tudi, da nekateri vzamejo blago na obroke in ga potem za polovico prodajo, da le kako luknjo zamaše, taki gredó potem še hitreje kosom pét. Zgodilo se je tako, da mož, ki ni mogel naprej se solidno kupčijo in je morda tudi uže parkrat faliral, kar naglo obogati ter ima v okolici uže svojo lepo kampanijo in polno manjših posestev, do katerih sam ne vé kako je prišel. To je vse resnica, o katerej se lahko vsak dan na lastne oči prepričamo. Ali stvar gre še dalje.

Na Krasu sicer ni dosti požarjev, ali bati se je vendar, da v nekaterih krajih Krasa neke vrste požar vse uniči. Prodaja na obroke se je namreč tudi na Krasu uže prav dobro ukorenila. So nekateri ljudje slovenskega rodu, ki se pa za pravice Slovencev prav malo ménijo, več pa za njih denarje; kadar so mej Slovenci na deželi, kažejo se celo radodarne, uže vedó zakaj, kader pa so v mestu, kder navadno stanujejo, pa zaničujejo Slovence in se pridružujejo fanatikom, kateri kričé: «fuori i Kranci», ter glasujejo za kandidate rudečkarjev.

Nek tak človek ima po Krasu celó svoje stalne agente in podružnice, iz katerih ložeje razteza svoje tipalnice in sisalke po vsem Krasu. Mi smo slišali kmete, ki so celó hvalili te nove naprave in njih osnovatelje; ali predno mine par let, prepričajo se, da z ognjem in požarjem se ni šaliti. Prav Kraševci pa bi morali uže dobro znati, kaj se pravi blago jemati na upanje, kajti uže prav dosti posestev so zgubili zbog lehkomišljenega jemanja blaga na odplačavanje, — ker so računili na dobroto mestnih gospodov.

Kupčija na obroke je sploh nevarna kupovalcem; škodljiva pa je tudi pravej rednej kupčiji sploh, posebno pa prodajalnicam na deželi, kajti trgovec, boljše lihvar na obroke, ima v svojej hiši v privatnem kvartirju cel bazar: slike, zrcala, drugo pohištvo, galanterije, zlatnino, strižno blago, kinkalije itd. — on ima včasih bogatejšo zalogo od pravega trgovca, a vse to pod roko, on ne plača patenta, dohodninskega davka, ne plačuje občinskih davkov in drage najemščine za prodajalnico in za magazin; njemu ni treba posebnih dragih pomočnikov, ker njegovi agentje se sami izplačujejo s provizijo, uprav zato pa toliko rajše zapeljujejo in derejo kmeta.

Prodajalci na obroke navadno prodajajo le obležano, skartirano blago, pa prodajajo ga po 10 do 20 po sto draže od trgovca in vendar dosti prodajo — a vse zaradi plačnih pogojev —; oni torej delajo pravemu, solidnemu trgovcu najnesolidnejšo konkurenco in tako podkupujejo pošteno trgovino ter so velikokrat uzrok, da mora pošten trgovec nehati in celo sramotno propasti. Da se temu novešgnemu lihvarstvu v okom pride, bilo bi pač potrebno, da se v prvej vrsti trgovske zbornice brigajo za odpravo take nesolidne trgovine, kakor se je nedavno začela pečati s to zadevo dunajska trgovska zbornica. Naj

PODLISTEK.

Urvaši.

Indijska drama Kálidásova.

Na slovenski jezik preložil dr. Karol Glaser.

(Dalje.)

Čitralekhá.

Veséli se, premagani so sovražniki nebes.

Urvaši.

Mar rešil me je Véliki Indra, ki je po svojej božji moči zapazoval mojo bedo?

Čitralekhá.

Véliki Indra ne, predraga moja, nego modri kralj, ki je njemu enak po svojej moči.

Urvaši.

(Pogleduje kralja; za se). Če je tako, pa so meni Danavi dobroto skazali, da so me ujeli.

Kralj.

(Urvaši jo opazuje). Celó naravno je, da so zarudele aparase, ki bi bile imele Narájana zapeljati, zapazivši to krasotico, porodivšo se iz njegovega boka. Ni mo-

goče, da bi puščavnik mogel imeti takó hčerko. Mislim pa,

Njen oče je gotovo mesec bledi
Milobo ki deli in krasen svit;
Morda pa ljubezuvi Madana
Ki mu ljubav jedina v mislih je
Al mesec s omladanski, polu cvetk.
Kako bi mogel krasno to devico
Roditi suh puščavnik, ovenel
Pri svojem vedu**, mrtev za ta svet!

Urvaši.

Draga Čitralekhá, kje neki utegnejo zdaj biti?

Čitralekhá.

Kralj, ki nas je rešil, gotovo vé.

Kralj.

(Urv. št. jo opazuje.)

U vélikih strahéh je deklica!
Če kdo slučajno le te videl je,
G r kó mu kopernelo je srcé,
Kakó še le zdihujejo po tebi
Prijat'ljice, prevzeste ti vsigdar!

Urvaši.

(Za se) Glaj no, kakó prijazno govori! Pa nektar ne prihaja od meseca.*** Kaj je tukaj čudnega? (Glasnot). Moje sreé ž-li je videti.

* Madana bog ljubezni.

** Védi so štirje, Rg-, Sama-, Jadžur-, in Atharvaveda in so podloga starejši dobi in dijskega slovstva.

*** Indi mislijo, da iz meseca kaplja nektar.

Kralj. (Kaže z rokój)

Na gori Hemakuti gledajo
Družica vse v preljudi tvoj obráz,
Ki luni je enak prijazni, ko
Otéla se je temnega oklepa.
(Urvaši poželjivo kralja pogleduje).

Čitralekhá.

Kam pa gledaš?

Urvaši.

(Radostno kralja pogleduje). V enakem stanu je ta, ki pohotno pogleduje me.

Čitralekhá.

(Smehljaje se) No, kdo pa je to?

Urvaši.

Kdo? Tisti, ki ga ljubim.

Rambhá.

(Veselo se oziraje.) Kralj enak mesecu v ozvezdji Višakha** se približuje z Urvašijo in Čitralekho.

Menaka.

Dvojna sreča nas je denes doletela; v prvo vrača se prijateljica in v drugo se kralju nič žalega ni pripetilo.

Sahaddžanjá.

Prav si pogodila; v resnici teško je premagati Danave.

Kralj.

Voznik, pelji naju na ta-le vrh.

Voznik.

Kakor velelaš gospod!

** Ozvezdje Višakha obstoji iz (dveh) zvezd, ki ste Indom veljali kot soprogji meseca.

Kralj.

(Dela, kakor da bi se voz v vožnji navzdol zelo majó, Urvaši se ga boječa oklene).

Kakó mi to koristi, da se maje
Moj voz po strmi poti tja navzdol!
Dotikajo se rame njenih prs
In sladki čuti v meni se budé.

Urvaši.

(Sramežljivo.) Čitralekhá, umakni se vender malo!

Čitralekhá.

Kam ueki?

Rambhá.

Pozdravite modrega kralja.

(Oba ideta kralju nasproti.)

Kralj.

Voznik, le vozi, da se krasna deva

S prijateljicami druží krasnimi;

Tako lepota spomladanska se

Ovenča lepimi ljanami.

Voznik.

Kakor zapoveduješ, gospod. (Ustavi voz)

Aparase.

Čestitamo Ti na zmagi, gospod!

Kralj.

Jaz pa Vam, da sešle ste se s prijateljco.

Urvaši.

(Stopi z voza, opiraje se na Čitralekhino roko).

Objemite me; nisem mislila, da se bomo še kdaj videli.

(Prijat'jice se objanejo).

(Dalje prib.)

bi se skrbelo za posebno postavo, ki zabranjuje lihvarstvo z blagom, kakor uže obstoji postava proti lihvarstvu z denarjem.

Ali naša inteligencija na kmetih, posebno duhovščina in učiteljstvo mora tudi ljudstvo podučevati in svartiti pred jezičnimi in lažnjivimi agenti in pred kupčijo na obroke.

Kakor pa smo mi napovedali vojno novošegnim oderuhom, enako naj jim napovedo tudi drugi domači listi, kajti dolžnost do domovine nam in njim to narekuje.

Lamentacije.

VIII.

Vsakteremu, ki je kedaj kaj o slavnem starem guverniku Demostenu slišal ali čital, gotovo ni neznano, da je moral ta posebnost, kateri je pa z vsem plamenom svojega srca svojo domovino ljubil, mnogo od sorojakov trpeti. On pa za to ni čisto nič maral, ampak grmel je potem njegov glas mnogo glasnejše do njih ter vzbujal jih k zavednosti. Predočil jim je večkrat slab položaj, v katerem so se nahajali, spodbujal jih, naj se zbude ter na branik postavijo proti svojemu najhujšemu sovražniku, macedonskemu kralju Filipu.

Nekdaj je dobri Demosten tudi polagal na srce svojim sorojakom skrb do lastne domovine, lastnih družin; ti so pa mej seboj mirno žebrali in ščebetali ter niti poslušali niso gorečega moža. Jeza seve da, in to sveta jeza, je dobrega Demostena poprijela, ali ni se nad njimi jezil ali očital nemarnosti in brezskrbnosti, ampak le indirektno jih je hotel opomniti in pokazati, da bi morali se vendar za blaginjo lastne domovine kaj bolj pobri- notiti in ne živeti v takem dušnem ope- šanju.

Povedal jim je tedaj pripovedko o oslarju in kupcu, ki sta se za prazno reč, za senco pričkala, ne da bi pripovedko končal. S tem je on dosegel, ako ne dru- zega; vsaj to, da so njegov govor potem paznejše poslušali.

Mi se gotovo nočemo meriti s tem velikonom na narodnem in literarnem grškem polju, ker nismo mu vredni niti jermenov od opank odvezati — ako bi sicer še zdaj nosil opanke in jermene —; hoteli smo s tem le prisposodljati naš narod starogrškemu. Niso sicer tema na- rodoma enaki utroki bojev, ker Grku ni nobeden jezikovnih pravic krtil, ali ho- jevati se je moral, da ne bi podlegel tuje- sili; istotako se moramo bojevati tudi mi, da se osvobodimo tuje more, ki nas tlači in nas na vse mogoče načine zatira in mori.

Jezik naš ni tujcem svet, spoštujejo nas ne, ampak vedno proti nam delujejo. Zato ne smemo zanikarno in roke križem držati se jim podvreči, ampak si po pravnih potih naše pravice pribojevati.

Omenili smo tudi — oslove sence. Mnogi drugi narodi in tudi mej nami je kdo ki pravi, da se bojujemo za prazno nič: vsaj da smo dosti raj živeli, da ni bil naš jezik v šolah in uradih rabljen. To pravijo ali boljše žlobudrajo Nemci in Italijani, ki v Avstriji v našo škodo uživa- jujo popolne pravice in oni naši zasle- pelci, ki se, ako jim je trebuh poln, za drugo čisto nič ne pečajo, rekoč, da je boljše če človek več jezikov zna.

Da, gospoda, to sami predobro vemo: kolikor človek jezikov zna, za toliko ljudi velja — tako ali slično pravi nek pregovor. Tega pa vsi slepo ne trde, vzlasti oni ne, ki le jeden jezik, svoj materin jezik znajo. Ako je tem gospodom vse, kar je tujega, dobro; kar pa domačega, lastnega, slabo, pljujejo oni v lastno skledo ter sramote sami sebe meneč sramotiti Slovence — takim pravimo in rekali so jim od nekda- sem vsi, izdajalci, ki niso vredni da med nami žive in naš kruh jedo.

Ubogi kmet na primer, kateri mora, da ga gospodje uradniki, katere tudi on z lastnimi žulji živi, umejo, najeti si tol- mača; ali pa mora dati pismo iz urada mu pridšedše drugim dotičnega jezika večjim prebrat — o j gotovo tako ne go-

voru, ampak želi si, da bi se z njim v njemu lastnem jeziku občevalo. In ne samo kmet, temuž vsak zavedni in dobro misleči rodoljub željno pričakuje časa, ko se mu bode pravica delila, ker jezi ga biti zaničevanim in zatiranim v tem, ko se drugim narodom vse gladko in dobro godi! On gotovo natihoma mrmra in mu je žal radi tega, ali ne ve si pomoči.

Kam pa pojdete z svojo slovenščino? — glasi se dalje neironično prašanje ka- kega jezičnega nespametneža, ki noče v svojej budalosti spoznati, da se le na pod- lagi narodnega jezika more kak narod omikovati in izobraževati. Na podlagi dru- zih jezikov, ako se teh nema poprej povsem v lasti, ni mogoče, da se narod omikuje in dobro napreduje — to sama pamet kaže, ako ni pamet propalega ali zapeljanega in preslepelega človeka. To je nekoliko do- kazati iskalo malo od tega drugo večše pero v našem listu.

Nespametno je tedaj in noro se nad počenjanjem rodoljubov in tirjanjem prav- vic spotikovati. Gledati, skrbeti bi morali, da se čim prej pridobe in ne še zabav- ljati in podirati to, kar nam drugi za nar- od uneti ljudje pribojevati iščejo.

Hoteli smo s tem nekoliko označiti menenja, katera se tu pa tam slišijo mej našimi sorojaki samimi. Zato naj nobeden ne zameri, ker naše pušice leté le na one, od katerih smo gotovi, da enako menijo, namreč na podkupljence in odpadnike. V res unetem srcu za blagost naroda in domovine svoje se gotovo čaka mišljenja ne rode.

Na vsak način tirjati moramo, da se nam naše pravice podeli in spoštujejo, ker drugače bode naš narod vedno za drugimi, ter namesto napredovati, naza- doval. V Trstu morajo se tirjati ljudske šole slovenske, v katere bodo zabajali otroci slovenskih starišev; za okolico mo- ralo se bode še tirjati slovenskega ura- dovanja namesto laškega; povsem laške šole naj v okolici nimajo prostora, ampak še iz drugega razreda naj se Italijanski jezik odžene, ki ni za drugo, nego da otroci še ono pozabijo, kar so se v prvem razredu naučili; v tretjem in četrtem let- niku naj bi se pa na podlagi slovenskega učili in ne obratno slovenski na podlagi laškega.

Tudi v mestne ljudske šole, če se ustanove (kdaj?), uvede se laški jezik, ki nam je sicer potreben in ki je sam ob sebi lep in ima prav širo literaturo (radi česa pa ne menimo, da ne bi se moral v ljudske učilnice uvesti), da bi le ne slu- žil v zatiranje in uničevanje našega milo- zvočnega slovenskega jezika!

Kakor razvidno, premenili smo neko- liko predmet, kar pa ne bode nič naspro- tovalo, da ne bi se tudi prihodnji naš članek zval »lamentacije«.

Politični pregled.

Notranje dežele.

V Trebiču na Moravskem je bila 13. t. m. zvečer nekaka rabuka. Zjutraj namreč so tam zaprli dva socialista; zvečer pa se je zbralo pred trančo nad 2000 delav- cev, večidel strojarjev in so hoteli zaprta osvoboditi. Prišla je žandarmerija, a bila je sprejeta s kamenovanjem, vendar je z bajoneti množico razkropila. Okrajni glavat je poslal v Jiglavo po vojakov.

Vnanje dežele.

Papež skliče konsistorij na 27. t. m. V Milanu so zadnji teden zaprli dva tržaška beguna iredentarja. Preiskali so nju stanovanje i našli pisma veleizdajske vsebine.

V angleške spodnje zbornice je na neko prašanje 15. t. m. izjavil Bourke, da je avstrijski cesar Hicelovo sliko »spodnja zbornica leta 1793« blagodušno podaril gospej Paget, ta pa je sliko prepustila na- rodnej galeriji. Ves angleški narod je hval- ležen cesarskemu veličanstvu za dragoceni. blagodušni dar, kateri dežela s hvaležnostjo sprejema.

O avfganskem prašanji je 15. t. m. v angleškem parlamentu rekel lord Churchill, da se angleška vlada ne pogaja z avfganskim emirjem, da se pošlje angleška posadka v

Kandahar, vendar pa je Angleška dolžna, emirju dovoliti vojaško pomoč, ako bi jo potreboval za brambo Kandaharja. Na- dalje je Churchill na prašanje, ali je res, da se Rusi pomikajo proti Avfganistanu, odgovoril, da je polkovnik Ridgeway dobil vest, da se je ruska vojska blizu Zulfikarja pomnožila. Koliko znaša ta pomno- žitev, to še ni znano, a bode se pozve- dalo.

Avfgansko prašanje se je zadnje dni zopet tako poostrilo, da lahko vzbudi vojno mej Rusijo in Angleško. Došla so o tej stvari ta le važniša poročila: Iz Te- herana se 16. t. m. brzojavlja, da se je ruska vojska v Mervu in Pulikhistiju v zadnjih štirinajstih dneh jako pomnožila in da se tudi angleški vojaki pošiljajo v Kabul in Herat. »Daily Telegraph« 16. t. m. piše: Angleško ruske razprave o avfg- ganskem prašanji so dobile zelo osorno lice. Še predno je Gladstone odstopil, zahtevala je ruska vlada, da se Rusiji priklopi soteska Zulfikar. Salisbury pa je odgovo- ril, da se to ne ujema z določili, katera sta sklenola Granville in Giers. Ruska vlada je potem predložila, naj se to pra- šanje izroči v rešitev mejnej komisiji, a Salisbury tega predloga skoraj gotovo ne sprejme. »Saint James Gazette« piše, da je v srednji Aziji nevarnost največja in meni, da se Rusi hočejo polastiti Herata; na avfganskega emirja pa se ni veliko zanašati. »Pall Mall Gazette« pa pravi, da se prša le o tem, ali hočejo Avfgani se- verni del soteske Zulfikar zase zahtevati, ki je pa ruska zemlja, o kateri pa je Giers malo dni pred Gladstonovim odsto- pom izrekel, da je Rusija nikakor ne od- stopi. Rusija prepusti ves drugi del zul- fikarske soteske Avfganom, a pridrži si cesto, katera drži iz te soteske. Granville ni delal pametno, da je ta del zahteval, Salisbury pa bi delal hudobno, ako bi zaradi tega vojno začel.

Na Španjskem so te dni zaprli več republikancev zarotnikov, mej njimi enega polkovnika v Saragosi, na Katalonskem so zasačili tudi več oroženih republi- kancev.

Francoski senat je sprejel mirovno po- gojbo s Kitajci.

O padu Kartuma pripoveduje Abdul- lah bej Ismail, ki je v Kartumu zapove- doval četi nerednih vojakov, pa srečno ušel in v Dongolci prišel, tako le: Farik paša ni bil izdajca. Gordon je dvajset dni pred padom Kartuma prisilil vse ci- viliste, ki niso bili oroženi, da so Kartum zapustili in Mahdiju poslal tako-le pismo: »Te ljudi sem šest mesecev živel; delajte tudi vi tako, hranite jih in podpirajte. Kakor sem jaz do danes delal, tako de- lajte vi v prihodnje. Abdullah pravi, da je bilo v Kartumu pred padom 14.000 prebi- valcev z vojniki vred. Farig paša je bil usmrten zato, ker je služil nevernikom; pomorjenih je bilo 4000 do 5000 civilistov. Gordon, nek evropski doktor, en tolmač in dva druga moža so usmrtili najmanj 200 Arabcev iz palače streljaje, ko jim je pa zmanjkalo streliva, odprli so vrata in Gordon se je prikazal miren in vesel z sabljo v desnici, a nek Arabec ga je ustrelil; potem so se zbrali drviši in umorili njegove tovariše. Vsako jutro po molitvi ostane Mahdi, obrne se proti severju, izdere svoj dolgi na obe strani nabrušeni meč in zakliče: »Gorje, gorje ti Stambul, ker ta meč je zoper tebe!«

Na otoku Madagaskar zopet preti rod Hovas Francozom in francoska vlada je vsled tega prisiljena pomnožiti posadko v Majungi.

DOPISI.

Pri sv. Ivanu 16. julija. — V zadnjem štev. »Edinost« pravi dopisnik iz Rojana, da pri tamošnji procesji ni bilo dolžega Dreje; no, svečanost se je v naj- lepšem reču vršila tudi brez šlor kapo- vile —, saj so vam poslali drugega magi- stratnega uradnika nižje vrste, da je na njegovem mestu paradržal, morate tedaj biti zadovoljni, ali ne tako mi Svetovanci. V naši procesji Malfere sicer ni manjkalo, ali mestno starešinstvo nam je predstavl- jal pravi starešina, namreč golobradi fan- tiček, pa bolj bi mu bila pristojala obleka strežnika in zvonček. V prejšnjih letih je zastopal v naši procesji magistrat kak- šen iz visjih uradnikov in celo mestni župan je blagovolil nas počestiti z svojim

prihodom; danes pa ko na okolico tako kruto mrže, zdi se jim nevedno, nas počestiti z svojo nazočnostjo. Vse jedno; skoro še boljše. Zgoraj omenjeni gospi- dičič, pravijo, da je tudi Bazovčane ob- sodil zavoljo Mauronerjevih plakatov, in še več okoličanov zavoljo kresov. Ko je nekega iz sv. Ivana obsodil zavoljo kresa na 10 gl. kazni ali 2 dni zapora, izgo- varjal se je zadnji, da ni znal te postave in da tudi kazni ne plača; zato se začne fantalin jeziti in o svojej trmi mu napiše list, da mora brez usmiljenja v osmih dneh kazen dostati, ali kmet si je naprej po- magal in kazen se je posušila. Vresničevati so se začela prorokovanja naših dedov: gorje svetu, ko bodo golobradi sodili pravico.

Jaz pa prašam to mestno oblast: Je li pošteno, da okoličani plačujejo kazen zavoljo kresov, mej tem ko ni bilo v vsej okolici ne enega razglaša te prepovedi ni v slovenskem niti v družem jeziku? Je li pošteno to od vas, da postavo, katero razglasite, prvi sami oskrnite. Kde pa je večja nevarnost, če v okolici pogori na kakšnem vrhu na samoti nekoliko trnja, ali vaši umetni ognji v sredini mesta, je li nevarniše trnje nego smodnik? Čemu dve meri, če je za okolico prepovedano, mora biti tudi za mesto, kder je večja nevarnost.

Ko je leta 1878 bil nabor konj za vo- jaščino, bilo je kaznovanih po 10 f. nad 60 posestnikov konj, večji del vsled neved- nosti, ker ni bila postava razglašena. Ko- liko jih v tem letu to kazen plača, to bodo gospodje sami vedeli, kajti tega raz- glašila ni bilo videti v okolico.

Meseca maja t. l. smo čitali v listu »Adria«, da je bila razglašena v »Osser- vatore Tr.« neka postava za Primorsko proti škodljivim mrčesom, ali ta postava nam še do danes ni poznana, toraj lahko da jo prestopimo in potem pride kazen. Ko bi vam pa molji zgrizli paragrafe te postave, po čem bi nas tedaj sodili in kdo bi za vas kazen plačal? nihče drugi, nego kdor je uže temu vajen. Ko je čas davke in kazni plačati, takrat nas uže doboste, če smo še toliko oddaljeni od vaše kolibe, toraj dolžnost je vaša, da nam tudi po- stave v našem slovenskem jeziku razgla- sate. Ali to vaše samovoljno zanemarjanje je le zato, da okoličane bolj davite in za- tirate, ko bi pa okoličani na višem mestu se pritoževali, gotovo bi nam bilo poma- gano, ali okoličan je tej gospodi tako v strahu, da plača, če tudi po krivici, le da se jih odkriža. Gospodje pa z našimi novci vodo študirajo, poslušajo, kako trava raste in si mej sabo po vrhu mastnih plač še nagrade dele, kajti pri vsakej mestnej skrivnej seji se na enega ali drugega milostljivo ozrejo, če tudi mestni dolg vedno raste. Bliža se h koncu vaše paše- vanje in prihodnost nas bode učila, v kakšno barvo se premeni vaša sedanja rudeča. Ožuljen kmet.

Iz Ponikve, 14. julija. — Včeraj ob 1. uri popoldne je nastala pri nas huda ura, ki nam je vzela skoraj vse pride- lke; bila je toča, naliiv in vihar. Toča nam je pobila, vihar polomil drevje in po- vodenj je pobrala skoraj vso boljše zeml- ljo z njiv, da skoraj ni drugega ostalo, nego naga skala. Tako hude nesreče še sedemdesetletni starci ne pomnijo, škoda se ne da preceniti, ker zemljišče ni oško- dovano le za eno leto, temuž za sto let s tem, da je povodenj pobrala rodovitno zemljo. Naš kmet je res ubog trpin; od vseh strani je stiskan: davkar pravi: pla- čaj; deželni odbor govori: plačaj od vseh strani hočejo denarja od njega, a kde de- nar jemati, ko navadno še toliko ne pri- dela, da bi sebe in svoje mogel preskrbeti, in če ga zadene še nesreča, kakor letos, potem je res usmiljenja vreden.

Tatre 15. julija. Vas Tatre stoji na visokem hribu, od kodar je krasen razgled na vse strani. Srce mi je vesela zaigralo, ko sem v prvič stopil na bližnji griček pri vasi in slišal v soboto opoldne 5. ja- nuarja t. l. zvonjenje lepo ubranih zvon- ov iz bližnjih in daljnih cerkev, katerih sem 16 nabrojil. Razgled pa mi ni bil takrat tako prijeten, kakor mi je zdaj, ker pokrivala je bela odeja vso naravo in mrzla sapa je brila.

Stopimo malo po vasi. Hiše in druga hišna poslopja se nahajajo še precej v dobrem stanju. Le nekaj pogrešam, gnoj- nih jam ni in gnojnica se po potih gubi. Bog daj, da bi prišel čestiti in občespo- štovani gospod Kramar kot popotovalni učitelj kmetijstva tudi k nam pogledat in našega kmeta poučit, kako je treba rav- nati napredujočemu kmetovalcu.

Hvalevredni so Taterci tudi zato, ker so sami iz lastne moči sezidali novo cerkev, stolp, novo pokopališče, nov farovž za duhovna in kupili nove zvonove. Oni prosijo zdaj za duhovna, pa stvari so te- žavne.

Stopimo malo v šolo. Soba zadostuje šolskim razmeram, a notri pa je prav malo šolskih reči. Kaj bi k temu rekel, sam ne vem. Morda se kdo kaj spomni na to.

Tukaj smo šolo danes dovršili. Ob 6. uri v jutro se je zbrala vsa šolska mla-

dost v šoli in potem smo se napotili k sv. maši na Pregarje, kder nas je mnogočestiti gospod Svetličič se sv. mašo počakal. Lepa mu hvala! Po dokončani sv. maši smo se vrnili domov v Šolo, kder so se učenci izpraševali, k pridnosti opominjali in zapela se je cesarska himna. Šola je bila še precej dobro obiskovana. Bilo je skupaj 90 učencev in učenk.

Domače in razne vesti.

Cesarjev dar. Cesar je daroval za preskrbenje dveh zvonov za cerkev »Madonna degli Angeli« v velikem Lošinu 200 gl. iz lastnega svojega premoženja.

Milli darovi. Nadvojvoda Albreht je podaril 200 gl. in deželni namestnik baron Pretis 100 gl. morskemu kopelišču v Gradu.

Imenovanje. Suplent tržaške gimnazije Mihael Zavadla je bil imenovan za profesorja na pazinske gimnaziji.

Imenovanje. Finančni tajnik Ljudevit Hočvar je bil imenovan finančnim svetnikom ter se mu je izročilo vodstvo urada za pristojbine.

V seji mestnega sveta v sredo zvečer se je odbila ponudba društva »Assicurazione Generali« zaradi odstopa prostora za mestno hišo, da bi se tam napravil javen trg; enako tudi ponudba Henrika Ritterja, naj mesto kupi njegovo hišo v via Madonna del Mare ter ustanovi tam javen trg. Nazadnje se je še sklenilo, naj se v spomin rajnkemu slikarju Josipu Gatterju v mestnem muzeju vzida spomeniška plošča. V tajni seji pa je zber imenovali nekoliko mestnih uradnikov in znamenitih asessorju, g. Pimpachu dovolil izvanredne nagrade za izvanredne zasluge 500 gl. Znano je, katere so te izvanredne zasluge g. Pimpacha. On ima namreč policijo v gornji okolici v rokah, in vsakdo vé, kake sitnosti so imeli prenašati okoličani osobito za časa volitev. Da se je prepovedala cesarska himna itd. — ali so morda to take zasluge? Ali se ne ščuvajo s takimi nagradami še bolj okoličani? Kedo bode kriv, ako ščasoma uže prepolna vreča počti?

Pimpachu je zbor v zadnjih letih uže trikrat dal velike nagrade, enkrat tudi zaradi tega, ker se je nekda parkrat peljal na dobro kosilo v Bistrico in tam pri vinu studiral z drugim vred vodo Bistrico, ki ne bo nikoli po Trstu tekla. O, to je uže veliko preveč! Prašal je tudi agitator Cikorije Waidhofer, uboga reva, za podporo. Mi bi temu revežu, ki včasih trpi lakot, skoro bolj privoščili par grošev, nego prvemu; ali njega prošnja ni še prišla na vrsto.

Dajte vendar, dragi očetje ubogemu nenevarnemu Cikorjašu par grošev, vsaj se je potil 7. junija. — On je dobra reva in takih Cikorjašev je treba, vsaj so sv. Blaža ž-gent!

Državna gimnazija v Trstu je 15. t. m. končala svoje leto. Iz letnega poročila posnemamo to le: Šola je obiskovalo 461 učencev; mej letom jih je izstopilo 37, tedaj jih je ostalo koncem leta 424. Izmed teh je 266 Tržačanov in okoličanov, 131 iz družih avstrijskih dežel. Iz Ogerskega 8, in 19 iz inostranskih dežel. Po materinem jeziku je bilo 144 Italijanov, 143 Nemcev, 101 Slovenec, 17 Hrvatov in Srbov, 3 Grki, 5 Armencev in 1 Angličan. Z odliko je zaznamovanih 61 učencev, s prvim razredom 266, z drugim razredom 27, in tretjim razredom 29. K ponjavnavnemu izpitu je bilo pripuščenih 39 in k poznejemu izpitu 2 učenca. Program douša jako zanimivo razpravo profesorja dr. Glaserja: Rgveda 1,43 Hymnus an Agni.

V državnej deškeji šoli, ki se je tudi 15. t. m. zaključila, bilo je koncem šolskega leta 1156 učencev; izmed teh je bilo 791 Italijanov, 180 Slovanov in 174 Nemcev. Prosti poduk v italijanščini je obiskovalo 747, slovenski pa 174 učencev.

V državnej dekliški ljudskeji in meščanski šoli v Trstu je bilo koncem zadnjega šolskega leta 637 učenk in sicer 551 v ljudskeji in 106 v meščanski šoli. Mej temi je bilo 368 Italijank, 205 Nemk in 73 Slovenk. Z dobrim vspehom je izvršilo šolo 553 učenk, 79 jih je padlo in 28 ni bilo izpitanih.

Nova vojna ladija »Patagonia«, ki se je izdelala v »Stabilimento tecnico Triestino« za argentinsko republiko, spustila se je vtorek v morje. Nese lahko 1450 ton, obe mašini imati 2400 konjskih moči in prepluje 14 morskih milj v enej uri.

Tržaške novosti: Imenitni tržaški Don Juan, ob enem Eskulap in pravi urednik umazene lista »Salobarda« dr. Ludro je nekda oskrnil neko mlado dekle in so stariši proti njemu vložili tožbo. Taki so oni, ki hočejo Tržaško ljudstvo učiti morale. Ubogo ljudstvo! Nos je dobil nekda tisti uradnik na pošti, ki ni hotel slišati slovensko. Nos pa zasluži tudi tisti uradnik, ki se je izrazil,

da na pošti ima slovenščina toliko pravice kakor kinesščina.

Policijsko. Neko 44 letno dekle Marijo K. iz Presnice pri Dolini so zaprli, ker je svojemu gospodarju ukradla f. 475. — Dva tržaška tička je nek stražnik prejel v hipu, ko sta zmaknola nekemu fantu iz žepa f. 9. — Policija je zaprla te dni 5 možkih zaradi neopravičenega bivanja in vlačuganja po Trstu, mej njimi nekoga Stefana M. iz Gorice in 72 letnega starca Ivana Z. iz Ravnice pri Gorici.

Izpred sodnije. Znano je našim čitateljem, da so poštenega trgovca in vrljega slovenskega rodoljuba, g. Antona Pogorelca malo pred volitvami v drž. zbor žendarmi aretirali in odpeljali najprej v Prosek; potem pa v kriminalni zapor v Trst. Ali v Trstu je sodnija k malo previdela, da je g. Pogorelec po krivem zatožen; zato ga je sodnija po 3 dneh zapora zopet izpustila. Kmalu potem se je pokazala popolna nedolžnost Pogorelca in krivda nekoga Jerneja Sternak iz Barkovelj, kateri je Pogorelca žendarmom po krivem zatožil žaljenja Nj. Veličanstva. Včeraj je bila obravnava proti Sternaku, katerega je sodišče zaradi krive zatožbe obsodilo na 1 leto težke ječe. — Ta obsodba je vse poštene ljudi toliko bolj razveselila, ker je s tem dokazano, kakih sredstev so se služili naši politični sovražniki, da bi za časa volitve odstranili enega najupljujejših slovenskih rodoljubov, pa se jim ni posrečilo. Sternak je bil zaradi enakoga zločinstva uže enkrat obsojen, — ali obsojen bi moral biti tudi tisti, ki se je poslužil propaleža v grde svoje nemene. Morda še ni konec te igre.

Omeniti nam je, da je žendarmarijska oblast tudi dotičnega žendarma kaznovala, ker se je dal zlorabiti. Kaj poreče k temu nekdo v Barkoveljah, ki se je tako veselil Pogorelčevega zapora.

Zarad krive prisega je bil včeraj obsojen Martin Vatovac iz Podgrada na 3 mesce težke ječe.

Zrelostni izpiti na ces. kr. izobraževališču za učitelje v Gorici in za učitelje v Kopru so se izvršili te dni. Z odliko so ga napravile v Gorici gospice: Amalija Janček, Ema Kermol in Adela Zuccaro vse 3 iz Trsta; dobro so izpit prebile gospice: Gorjuba Ana iz Loke, Gregorič Ivana iz Skednja, Jug Jožef iz Bojca, Luznik K. iz Gorice, Šijanec Fr. iz Čezanjevcev pri Ljutomeru, Casa Lavra, Depose Eliza, Grundig Marija iz Gorice, Jaschi Marija iz Trsta, Kapferer Ana iz Gorice, Michelli Marija iz Trsta, Šefčuk Marija iz Gorice, Vonceina Marija iz Reke.

Na učiteljskem izobraževališču v Kopru pa z odliko gg.: Martin Čencič, Ante Dukić, G. Devescovi in August Rajčić; dobro pa gg.: Miha Debelak, R. Justin, Ferdo Lavrenšek, Adolf pl. Pahor, Miha Pakiž, A. Prinčič, Ivan Sivec, Albin Strekelj, Ivan Trošt, Ante Rajčić. Hrvatje so primeroma najboljši studirali; sploh pa niso izpiti na Koperskem izobraževališču še nikoli tako dobro izpadli.

Puljska Čitalnica je imela 5. t. m. svoj redni občni zbor. V odbor za to leto se bili izvoljeni: Gospodje Edvard Zalokar, predsednikom, Andrej Bajti, podpredsednikom, Lovro Sturm, blagajnikom, Fran Strel, tajnikom in odbornikom gospoda Stepan Križnic in Franjo Rosič.

Iz Dutovljanske občine, 12. julija, nam pišejo: Praznik dne 5. t. m. v dan sv. Cirila in Metoda se je tudi pri nas slovesno obhajal. Zjutraj sv. maša z slovesno pridigo in pokanjem topičev, po dokončani sv. maši so se razdelila siromajšnji deci potrebna oblačila, katere sta preskrbeli g. župan Arhah in podpredsednik društva. Za kar jima bodi čast in hvala.

Po poldanskej službi božjeje je bila domača zabava, odhod s zastavo in godbo na »Bečevce«, le skoda da je bilo slabo vreme. Tako smo za letos, kolikor nam je bilo mogoče, dostojno skazovali čast našima blagovestnikoma, kar bodi v spodbudo, da se bode v prihodnje ta praznik po obširnih krogih Slovanstva še lepše obhajal.

Izpod Čavna nam piše prijatelj 16. t. m.: Te dni sta šla dva soseda z vozom po dva v gozd. Na poti pa eden volov od truda, še bolj pa vročine onemore ter leže na tla. Gospodar padlega takoj ugame, kaj se je volu nenavadnega zgodilo. Volu je zavdano. Sosedov Janko, stoječ poleg njega, vse to je naredil. Vol je srpo pogledal in ga na tla vrge. Prine sosed Jankota za uho, peljga okoli vola dvakrat prvič na eno, drugič na drugo stran. O. i. v. že pas in ga zadigne ječku okoli leja, pa trikrat vnic pijune. Še nekaj besedic tihoma zamrmra nad volom, — in res, vol se zgane ter skoči zdrav na noge. Gospodar pa Janku ozbiljno zapreti: Veš kaj, poba! nikdar več ne smeš kaj takega učiniti, če ne... Janka pa še zdaj uho boli, tako trdo ga je starina tiščal. Kdaj vendar naše ljudstvo prazno vero opusti!

Davki in naočniki. Piše nam isti prijatelj: V nekej Vipavskeji vasi so imevali učitelje do lanskega leta brez naočnikov (očal). Več nego dveh oči še

nobaeden ni imel. Lansko leto pa pride učitelj z naočniki. Imel je štiri oči. Nekateri so se tega prav močno razveselili. Rekli so: A hal ta mladi gospod je strašno študiran — ima »očale«; ta spozna našo revno in nadlogo; davke nam prav gotovo zniža. Teško bode iz te moke kaj bleba! Naočniki ne znižajo ubogim kmetom visocih davkov. Nepotrebnih »luksus« jih še bolj zviša. Bedasto je tudi, kako si mladi ljudje prav z naočniki kvarijo zdrave oči.

Resni Glasovi se zove list, katerega so začeli izdavat nekateri novomeški rodoljubi in bode izhajal vsakih 14 dni. Tiska se list v Ljubljani in uže njega program kaže, da je namenjen specijalnim interesom Dolenjcev. Dolenjska ima zdaj 2 lista, kar kaže, da se je tam nroud začel močno probujati.

Krajcarska podružnica »Narodnega Doma« je 14. t. m. razpošilati knjižice z markami. Poverjeniki dobé jih torej v teku prihodnjih dni. Vsak naj blagovoli z listnico blagajniku dr. Staretu naznaniti prejem knjižice odboru v gotovost, da je prišla v prave roke. — Zanimanje za krajcarsko podružnico raste vedno bolj. Vsaki dan odbora odbor oglašila od unetih in odličnih rodoljubov, ki izrekajo, da prevzamejo poverjenišvo. Celó iz daljnega Ljubna na Zgornjem Štirskem, iz južnega Pulja oglasili so se navdušeni može, ki bodo delali za podružnico; upati je, da se kmalu javijo blagodejne posledice rodoljubnega podjetja. Na delo tedaj, rojaci!

Nova grozna kuga. Iz Lizabone se poroča, da je na Portugalskem kar naglo vstala nova, doslej nepoznana kuga, ki je veliko groznejša od kolere, in da je uže mnogo Španjcev, ki so vsled kolere na Portugalsko pribežali, pomorila. Kogar napade, umre v malo minutah, tako naglo, da zdravniki še znamenj te bolezni niso mogli opazovati; najhujše razsaja v provinciji Oliveira de Fresco.

Kolera na Španjskem malo po malo odjenjuje. Zboli jih sedaj vsak dan še blizu 1500 in skoraj polovico umre. Razširila pa se je ta teden v Granado.

Sveto Oznaniilo.

Po misli i želji Sv. Očeta Papeža Leona XIII. katero so izjavili v Svojem apostolskem listu dn. 1 novembra 1884, in to o priliki, ko so bile najdene in za prave potrjene svetinje sv. Jakoba Apostola v mestu »Kompostela« na Španjskem, določili so prečastni i premilostjivi škof Tržaške i Koperske škofije, Janez Nep. Dr. Glavina, naj se letos praznik sv. Jakoba Apostola, patrona i varha te župnijske cerkve, s posebno tridnevno slovesno obhaja. To pa iz tega namena: naj bi verni kristjani z gorečimi molitvami i drugimi dobrimi deli, na priprošnjo tega svetnika, zadobili od Boga milost, odpusčenje grehov, spreobnjenje grešnikov, i zmago sv. Matere Cerkev.

Vsem tistim, ki bodo dne 26. julija to župnijsko cerkev sv. Jakoba obiskovali, so sv. Oče Papež Leon XIII. dali popolnoma odpustek, ki se more obrniti tudi za duše v vicah, ako se bodo o tej priliki svojih grehov spovedali i sv. Rešno Telo vredno prejeti, vrh tega molili za povikšanje sv. Matere Cerkev, za uničenje krivoverstva, skrivnih druž i spreobnjenje grešnikov.

Red sv. opravil: V petek 24 i v soboto 25 t. m. Ob pol 5. zjutraj tiha sv. maša. Ob 5 zjutraj slovenski govor, potem sv. maša z izpostavljenim S. R. Telesom. Ob 10 slovenska peta sv. maša. Ob 6 popold. slovesne pete večernice, govor tajjanski, potem sv. blagoslov. V nedeljo 26. t. m. Ob pol 5. zjutraj tiha sv. maša. Ob 5 zjutraj slovenski govor. Ob 7 zjutraj sv. maša i splošno sv. obhajilo. Ob 9 sv. maša s slovenskim petjem. Ob 11 slovenska peta sv. maša. Ob 6 popold. slovesne pete večernice, govor tajjanski, potem zahvalna pesem i blagoslov. Ob pol 8 slovenska procesija okoli cerkve s svetinjo sv. Jakoba.

Župnijska Cerkev sv. Jakoba Apostola.
Trst, 12. Julija 1885.

Postava od 19. apr. 1885.

s katero se izdajo začasna določila o plači katoliške duhovščine, obskrbujoče dušno pastirstvo.

(Dalje.)

Nasproti ne gre vpotavljati nobenega izmed onih razhodkov ali stroškov, ki se tičejo osebnega vzdrževanja (gospoda) in ki so zruženji z obuelovanjem zemljišč, ali kateri nastajajo odto, da se farna (župna) poslopja v dobrem stanu ohranjajo. Izimno moči je pri nenavadnih razhodkih. n. pr. kadar gre za zagotovitev potrebovane »oae. dovoliti, da se vpotavijo.

Ukaznemu potu pridružuje se določevanje tega, v katerem času je vpotagati priznanice, kako je priznanice uravnjavati, pretehtovati in popravljati, kako in od katerega časa gre prisojeno komu dopolnilo kongruve nakazovati.

§. 4. Ako se pokaže, da je kak dohodek, ki ga je treba po zgorjih določilih priznati, zamolčan ali kak razhodek ve-

doma neresnično vpotavljjen bil, naložiti je osebam za pravičnost priznanice odgovornim globo do visokosti onega iznosa, za katerega bi verski zalog ali državni zalog bil prikračen.

V drugih slučajih kake razlike naj se priznanica zgolj popravi ter po okolnostih samo izreče, da je povrnti troške popravljalnega postopka.

§. 5. Provizorji izpraznjenih prebend dobivajo svojo plačo iz verskih zalogov. Plača ta se ravna po vikosti kongruve, katera po §. 2 pristoji prebendi (nadarbi), ter iznaša pri prebendah do 500 gl. kongruve trideset goldinarjev, pri prebendah do 600 gl. kongruve štirideset goldinarjev, pri prebendah se 700 do 900 gl. kongruve petdeset goldinarjev in pri prebendah se 1.000 gl. ali več kogruve šestdeset goldinarjev na mesec.

Provizorji izpraznjenih prebend, katerih meščna plača iznaša 30 gl., nimajo dolžnosti, založenih maš drugače služiti nego za pristojbino, kakor je postavi škof.

Excurrendo-provizorji dobivajo nagrado za vsak slučaj posebej določano, katera pa v nobenem slučaju ne sme presežati dveh trejin redne provizorske plače.

§. 6. Dušni pastirji, ki so postali nesposobni za delo ne bodoč sami tega krivi, dobivajo, brez ozira na zasebne dohodke, ki bi jih utegnili imeti, pokojnino, katero je odmerjati po priloženem razkazu II.

Te pokojnine, kolikor jih ni moči zalagati iz prebendnega dohodka, opravljati je iz verskih zalogov, odnosno iz državne dotacije istih.

Kadar ima kateri deficient kako posebno telesno nakaznot, sme mu minister bogočastja izimno dovoliti višjo pokojnino, nego bi mu šla porazkazu, vendar samo do največine po 600 g. za samostalnega dušnega pastirja in po 400 gl. za duhovnika pomočnika.

Na take postaje dušnega pastirstva, za katere je kongruva doslej s privzemanjem versko-založnih sredstev bila odmerjena z višjim iznosom, nego biva po določilih te postave, uporabljajo se ta določila stoprv ob novi poseelitvi in samo tedaj, kadar se stalni obstanek večje kongruve ne oslanja na kako posebno pravno ime.

Deficientnim dušnim pastirjem, katere vlečejo večjo pokojnino, nego bi jim šla po določilih te postave, ostaje užitek njihove dozdane pokojnine.

(Konec prih.)

Tržno poročilo.

Kava — kupčija jako mlahova, pri vsem tem se cene dobro vzdržujejo. Prodalo se je te dni 800 vreč Rio po f. 46 do 59.—, 500 Santos po f. 46.50 do 57., Java Malang f. 60 do 62, Portoriccio f. 86 do 97, Ceylon plant. f. 118 do 129.

Sladkor. — Ker ne dobajajo naročba iz inostranskega, je postala kupčija sopet jako mlahova in cene so začele sopet padati. Prodalo se je te dni 3000 metr. stotov sladkorja v kosih po f. 23 do 26.50.

Sadje — v dobrem obrajtu. Pomeranče, limoni f. 2.50 do 7.50 po kakovosti, fige v venci f. 11.50 do 12, rožiči f. 5 do 6, opaša f. 15 do 16, cvebe navadne f. 10.50 do 12, Elemé f. 24 do 36, Sultanina f. 22 do 36.

Olje — neznatna kupčija po nespremenjenih cenah. Namizno olje stane f. 60 do 90, jedilno f. 38 do 45, bomb. žno angleško Hull f. 29, amerikaško pa f. 32 do 33.

Petrolje — v slabem obrajtu, tendenca za niže cene, denes stane petrolje uže f. 9 do 9.10.

Domači pridelki — ližol rudeči se plačuje po f. 9.50 do 10, bobinec f. 10.50. Maslo dobro štajersko dobro f. 86 do 94.

Žito — je kar nakrat postalo draže zaradi vznemirja-jočih vesti iz Londona, in zaradi slabe letine v Rusiji. Prodalo se je tukaj več ruske pšenice po f. 9.—, cgrske f. 9.25 do 9.50, koruze valaške po f. 6.70 do 6.90, levantinske po f. 6.40 do 6.50. Oves levantinski velja f. 7.90 do 8.

Tendenca je, da cene še veliko višje postanejo; ali položaj je jako nestalen in se ni zanesti.

Les — v najboljšem obrajtu, cene jako trdne s tendenco, da postanejo še više, posebno, ako ne bo k malo mirne poravnave mej Angleži in Rusi.

Seno — je še precej iskano, posebno dobro staro, katero plačujejo uže po for. 1.80 do 2, novo dobro konjsko pa stane f. 1 do 1.30. Dobro bi bilo za prodajalce, ko bi zaaj ne vozili preveč sena na trg.

Borsno poročilo.

Borsa je bila par dni jako vznemirjena vsled telegramov iz Londona, po katerih so Rusi uže pripravili na vojno v Afganistanu. Kurzi vsih papirjev so brzo padali in so padli celo drž. papirji za f. 1 do f. 3; ali denes je uže bolj mirno na horsti in kurzi skoro vsih drž. papirjev se zopet pomikajo kv.ško. Valute, posebno Napoleondori pa so močno poskočili in so bili uže na 10 gl., pa le malo časa.

